



Christelijk kindcentrum

**DE WIJNGAARD**

kinderopvang & basisonderwijs

Christelijk kindcentrum De Wijngaard

Druivengarde 9

3344 PK Hendrik-Ido-Ambacht

T 078 3030016

E [info@wijngaard-hia.nl](mailto:info@wijngaard-hia.nl)

I [www.wijngaard-hia.nl](http://www.wijngaard-hia.nl)

# Echtscheidingsprotocol

## Kindcentrum De Wijngaard

Hendrik-Ido-Ambacht 2024

“Niet apart,  
maar samen!”



Dit kindcentrum is onderdeel van  
PIT kinderopvang & onderwijs

## Inhoudsopgave

Inleiding	2
Belangrijke begrippen	3
- Ouders	3
- Ouderlijk gezag	3
Informatieplicht	4
Rapportgesprekken/communicatie	5
Aansprakelijkheid	5
Zorgtraject echtscheidingen	6
Ondersteuning vanuit De Wijngaard	8
Afsluiting	9
Bijlage: vragenlijst niet-samenwonende ouders	10

## Inleiding

In Nederland vinden er per jaar bijna 25.000 echtscheidingen plaats. Jaarlijks krijgen er ongeveer 60.000 kinderen te maken met de echtscheiding van hun ouders. Van alle kinderen op de basisschool maakt circa 12% van de kinderen een echtscheiding mee.

Het kindcentrum speelt dan ook een belangrijke rol bij het begeleiden van kinderen tijdens een echtscheidingsproces. Om de begeleiding van kinderen in echtscheidingssituaties te optimaliseren is een duidelijk, eenduidig beleid ten opzichte van echtscheidingen essentieel.

In dit beleid is de visie van kindcentrum De Wijngaard tegenover echtscheidingen opgenomen. Het beschrijft op welke manier het kindcentrum zich opstelt ten opzichte van beide ouders en de kinderen. Daarnaast is beschreven welke ondersteuning wij bieden aan ouders en kinderen.

Het protocol heeft als doel om de samenwerking met gescheiden ouders en de begeleiding van hun kinderen vanuit De Wijngaard te optimaliseren en hierdoor de ontwikkeling van de kinderen te blijven stimuleren.

*N.B.: Dit protocol spreekt van gescheiden ouders maar geldt ook ten aanzien van niet-samenwonende ouders die nooit getrouwd zijn geweest of waarvan een geregistreerd partnerschap is beëindigd.*

## Belangrijke begrippen

### Ouders

*De moeder van het kind is de vrouw;*

- Uit wie het kind is geboren;
- Die het kind heeft geadopteerd.

*De vader van het kind is de man;*

- Die met de moeder was getrouwd ten tijde van de geboorte;
- Die het kind heeft erkend of geadopteerd;
- Wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

### Ouderlijk gezag

In Nederland staan alle kinderen jonger dan 18 jaar onder gezag. Ouders hebben veelal gezamenlijk gezag, dit noemen we ouderlijk gezag. Ouderlijk gezag vangt aan bij de geboorte van het kind en eindigt wanneer het kind meerderjarig wordt. De wet stelt dat ouders in geval van echtscheiding beide het gezamenlijk gezag behouden, tenzij een rechter anders bepaalt.

De omvang van het ouderlijk gezag brengt voor ouders de volgende rechten en plichten met zich mee:

- De plicht en het recht van de ouder zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden;
- Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind en ook het bevorderen van de ontwikkeling van het kind;
- Het ouderlijk gezag omvat mede de verplichting van de ouder om de ontwikkeling van de banden van het kind met de andere ouder te bevorderen;
- Een kind over wie de ouders gezamenlijk het gezag uitoefenen, behoudt na ontbinding van het huwelijk recht op een gelijkwaardige verzorging en opvoeding door beide ouders;
- Ouders kunnen in een ouderschapsplan rekening houden met praktische belemmeringen die ontstaan in verband met de ontbinding van het huwelijk, echter uitsluitend voor zover en zolang de desbetreffende belemmeringen bestaan

*N.B. kan het voorkomen dat het wettelijk vaderschap van een vader niet is vastgesteld, doordat de vader het kind bijvoorbeeld nooit heeft erkend. De vader van het kind is dan de biologische vader. Uit het biologische vaderschap volgen, zonder tussenkomst van de rechter, geen wettelijke rechten en plichten.*

## Informatieplicht

Na een echtscheiding kan er onder ouders onduidelijkheid ontstaan over de wijze waarop zij door het kindcentrum worden geïnformeerd.

Kc De Wijngaard houdt zich hierbij te allen tijde aan de wettelijke informatieplicht. De wettelijke informatieplicht houdt in dat beide, met gezag belaste ouders, op de hoogte worden gesteld over de ontwikkeling van hun kind. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen dient kc De Wijngaard na een echtscheiding door beide ouders op de hoogte te worden gesteld over bij wie het ouderlijk gezag berust.

Om misverstanden te voorkomen is het eveneens van belang dat kc De Wijngaard op de hoogte is van hoe ouders hun ouderschap na de echtscheiding hebben vastgelegd. Wij vragen ouders dan ook om de leerkracht tijdig op de hoogte te brengen wanneer er sprake is van een echtscheiding. Ouders ontvangen hierop van het kindcentrum een vragenlijst (zie bijlage) Het doel van deze vragenlijst is het verkrijgen van praktische informatie omtrent het gezag, de omgang en de woonadressen van het kind opdat misverstanden kunnen worden voorkomen.

Na een echtscheiding kan het voorkomen dat een ouder zich verzet tegen informatieverstrekking aan de andere ouder. Dit verzet mag echter nooit een reden zijn voor weigering van informatie aan de andere met gezag belaste ouder. Kc De Wijngaard zal dan ook te allen tijde voldoen aan de informatieplicht die zij heeft ten opzichte van beide met gezag belaste ouders.

Wanneer een ouder geen gezag heeft, vindt vanuit kc De Wijngaard slechts verstrekking van schoolinformatie plaats indien de desbetreffende ouder daartoe verzoekt. De niet met gezag belaste ouder dient op verzoek te worden geïnformeerd over de hoofdlijnen\* van de ontwikkeling en de schoolloopbaan van het kind. Dit verzoek wordt gedeeld met de gezaghebbende ouder.

Van deze informatieverstrekking kan slechts worden afgeweken als het kindcentrum van mening is dat het informeren van de niet met gezag belaste ouder niet mogelijk is in verband met zwaarwegende belangen van het kind. Kc De Wijngaard heeft het belang van het kind altijd voor ogen. Informatie over het kind zal dan ook niet aan anderen dan aan de ouders worden verstrekt, met uitzondering van Veilig Thuis.

\*Onder hoofdlijnen wordt verstaan het rapport van het kind, intern gegeven extra ondersteuning en zwaar wegende incidenten zoals schorsing en/of verwijdering

## Rapportgesprekken/communicatie

Samenwerking met ouders is voor kc De Wijngaard ook na een echtscheiding prioriteit.

Uitgangspunt van de informatieverstrekking is het in stand houden van de open communicatie met beide ouders. Kc De Wijngaard heeft dan ook de voorkeur tot het voeren van gezamenlijke gesprekken over het kind, waar beide ouders aanwezig zijn. Het voeren van gezamenlijke gesprekken creëert transparantie doordat alle partijen beschikking tot dezelfde informatie krijgen. Gescheiden ouders zullen dan ook altijd gezamenlijk voor hetzelfde gesprek worden uitgenodigd.

Indien ouders aangeven gewichtige redenen te hebben om geen gezamenlijk gesprek aan te gaan, wordt de weigerende ouder in de gelegenheid gesteld om door de directie van kc De Wijngaard van de desbetreffende informatie te worden voorzien.

Kc De Wijngaard is wettelijk gezien niet bevoegd informatie over het kind aan anderen dan ouders te verstrekken. Om deze reden zal kc De Wijngaard dan ook geen gesprekken met niet-ouders, hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld nieuwe partners, aangaan. Indien een ouder het verzoek heeft dat er, naast de desbetreffende ouder, een nieuwe partner bij het gesprek aanwezig is, zal kc De Wijngaard hier dan ook te allen tijde toestemming aan de andere gezaghebbende ouder voor te vragen.

Communicatie via Social Schools gebeurt bij voorkeur naar beide ouders tegelijk. Dit zorgt voor transparantie en behoudt de neutrale positie van kc De Wijngaard.

## Aansprakelijkheid

Kc De Wijngaard heeft ten aanzien van haar kinderen een toezichthoudersaansprakelijkheid.

De toezichthouder, oftewel de leerkracht, heeft in verband met de bijzondere verhouding tussen leerkracht en kind een verhoogde zorgplicht. Hieruit volgend zullen medewerkers/professionals van kc De Wijngaard het welzijn van het kind bewaken en de ontwikkeling van het kind bevorderen.

Wanneer het gedrag van een kind in een echtscheidingssituatie lijkt te veranderen zal de leerkracht hier dan ook altijd over in gesprek gaan met beide ouders. Hierbij neemt de leerkracht een onpartijdige, neutrale houding aan. De leerkracht is er om het belang van het kind te behartigen en zal te allen tijde proberen deze neutraliteit in stand te houden door buiten het conflict van gescheiden ouders te blijven.

## Zorgtraject echtscheidingen

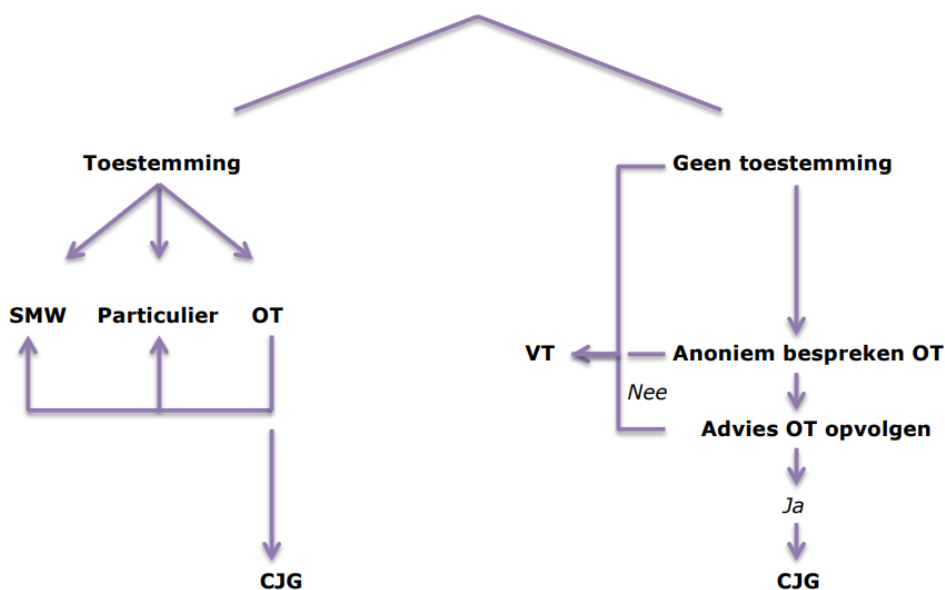
Wanneer er vanuit kc De Wijngaard het idee is dat een kind aanvullende hulpverlening nodig heeft, bijvoorbeeld bij het verwerken van de echtscheiding, zal de leerkracht hierover altijd met ouders in gesprek gaan.

Tijdens dit gesprek zal de leerkracht benoemen op basis waarvan dit idee is ontstaan en zullen ouders de gelegenheid krijgen om mogelijke oorzaken hiervan te bespreken. Ook zal er samen met ouders worden gekeken naar mogelijke oplossingen. Ten aanzien van eventuele zorgtrajecten zullen leerkrachten alles doen wat in hun macht ligt om in samenwerking met ouders naar oplossingen te zoeken en hiervoor toestemming van beide ouders te verkrijgen.

Niet alle gescheiden ouders zullen, om wat voor reden dan ook, overeenstemming bereiken over een eventueel zorgtraject. Indien (een van de) ouders geen toestemming geven zal er, indien noodzakelijk, een andere route worden doorlopen dan wanneer er toestemming van beide ouders is. Ongeacht of er toestemming van ouders is, het voornemen om een eventueel zorgtraject met hulpverlenende instanties te bespreken zal altijd aan ouders kenbaar worden gemaakt. In figuur 1 zijn dan ook twee zorgroutes uiteengezet: de zorgroute indien er toestemming van ouders is en de zorgroute indien ouders deze toestemming niet verlenen.

**Figuur 1**

### Het bespreken van eventuele zorgtrajecten met ouders



### Toelichting figuur

Zoals eerder gesteld zal er altijd een gesprek met ouders aan worden gegaan over de eventuele hulpverleningstrajecten. Mogelijkheden hierbij zijn het inzetten van:

**OT:** Het Ondersteuningsteam (OT) is een team dat bestaat uit medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), een schoolarts, een orthopedagoog, de intern begeleider en de leerkracht van het desbetreffende kind. Daarnaast kunnen deskundigen, zoals bijvoorbeeld een ambulant begeleider, worden geraadpleegd. Ouders worden uitgenodigd om aanwezig te zijn wanneer hun kind in het OT wordt besproken. Indien ouders geen toestemming geven kan het kind anoniem in het OT worden besproken. Het OT heeft als doel het geven van handelingsadviezen ten aanzien van het kind en het doen van voorstellen tot nader onderzoek of tot doorverwijzen naar instanties met specifieke deskundigheid passend bij de behoeften van het kind.

**SMW:** Kc De Wijngaard heeft mogelijkheid tot het inschakelen van een school maatschappelijk werkster die gespecialiseerd is in het begeleiden van kinderen in echtscheidingssituaties. Kc De Wijngaard verstrekt het aanmeldingsformulier waarmee het kind kan worden aangemeld. De school maatschappelijk werkster kan tevens hulp op school aanbieden, in de vorm van gesprekken met zowel het kind als met gescheiden ouders. De gezaghebbende ouders moeten beiden toestemming verlenen voor de inzet van SMW.

**Particulier:** Ook heeft kc De Wijngaard mogelijkheid tot het doorverwijzen naar particuliere hulpverleners die zijn gespecialiseerd in het begeleiden van zowel kinderen in echtscheidingssituaties als gescheiden ouders. Wanneer ouders een voorkeur hebben voor particuliere hulpverlening kunnen zij dit te allen tijde bij de leerkracht aangeven. Aan het doorverwijzen naar particuliere hulpverlening zijn veelal wel kosten verbonden die niet zijn verbonden aan hulpverlening van bijvoorbeeld het SMW.

**CJG:** Kc De Wijngaard heeft tot slot de mogelijkheid tot het inschakelen van hulp vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het CJG heeft hulpverleners tot haar beschikking die ouders kunnen begeleiden bij alle vragen die te maken hebben met de opvoeding, het opgroeien en de gezondheid van hun kind.

**VT:** Wanneer ouders geen toestemming geven maar aanvullende hulpverlening voor het kind wel noodzakelijk is kan kc De Wijngaard, na dit in het OT besproken te hebben, een melding doen bij Stichting Veilig Thuis. Wanneer er sprake is van ernstige verwaarlozing of kindermishandeling kan hier direct een melding van worden gedaan. Stichting Veilig Thuis zal na deze melding een onderzoek naar de situatie van het kind instellen. Hierbij zullen zowel de ouders, het kind als de leerkracht worden geraadpleegd. Doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van veranderingsmogelijkheden voor gescheiden ouders en hen daartoe te motiveren.



## Ondersteuning vanuit kc De Wijngaard

Het belang van het kind staat binnen kc De Wijngaard altijd voorop. Dit betekent dan ook dat leerkrachten kinderen in echtscheidingssituaties waar mogelijk zullen ondersteunen. Omdat de behoeften van kinderen in echtscheidingssituaties kunnen afwijken van kinderen die geen echtscheiding meemaken, zetten de leerkrachten (en daarbij de intern begeleiders) zich zo goed mogelijk in om de kinderen te ondersteunen. Dat kan op de volgende manieren:

### **Actief luisteren**

De leerkracht is na een echtscheiding veelal de enige neutrale, veilige persoon in de omgeving van het kind. Dat de leerkracht een luisterend oor voor het kind kan zijn is voor het kind dan ook veel waard. De leerkracht kan hierdoor de eigenwaarde van het kind in stand houden en het kind de aandacht schenken waar het kind behoefte aan heeft, wanneer dit ouders tijdelijk niet lukt.

### **Vragen naar de mening van het kind**

In echtscheidingssituaties wordt er veelal vanaf twee kanten op het kind ingepraat. Een kind kan dan ook de neiging hebben om met name de uitspraken en gevoelens van zijn of haar ouders te kopiëren. Een leerkracht kan het kind stimuleren na te denken over zijn of haar eigen gevoelens over de echtscheiding. Hierdoor kan het kind een eigen mening met betrekking tot zaken rondom de echtscheiding vormen, wat het verwerkingsproces hiervan zal bevorderen.

### **Vertrouwenspersoon zijn**

Doordat de leerkracht na echtscheiding veelal de enige neutrale, veilige persoon in de omgeving van het kind is zal het kind de leerkracht sneller in vertrouwen nemen.

### **De grenzen van de rol als leerkracht afbakenen**

Het is noodzakelijk om richting het kind de grenzen van de leerkracht duidelijk af te bakenen. Hierbij is het van belang dat het kind het vertrouwen in de leerkracht blijft behouden, de leerkracht kan dit stimuleren door een luisterend oor te blijven. Het dient voor het kind duidelijk te zijn bij wie het kind eventueel terecht kan met problematiek die buiten het kader en de mogelijkheden van de leerkracht ligt.

### **Alternatieven bespreken**

Het bespreken van alternatieven hangt samen met het afbakenen van de rol als leerkracht. De leerkracht zal altijd het eerste aanspreekpunt van een kind blijven, maar het is van belang dat het kind ook weet bij wie hij of zij terecht kan wanneer de leerkracht niet voldoende hulp kan bieden. Doordat de leerkracht deze alternatieven, zoals bijvoorbeeld de intern begeleider of school maatschappelijk

werker, met het kind bespreekt wordt direct een vorm van vertrouwen in deze alternatieven gecreëerd.

## Afsluiting

Ten opzichte van de omgeving, ouders en andere hulpverlenende instanties, dient een leerkracht een goede samenwerking te bevorderen.

In de Wet BIO is niet opgenomen dat leerkrachten een ondersteunende rol ten opzichte van ouders hebben. Het is echter wel zaak dat de leerkracht zorg draagt voor transparantie in de samenwerking met ouders. Om deze transparantie te genereren is eerder in dit echtscheidingsprotocol aandacht geweest voor de mogelijke zorgtrajecten.

Transparantie in de samenwerking kan tevens worden gegenereerd door het vastleggen van duidelijke afspraken opdat er geen misverstanden tussen de leerkracht en gescheiden ouders ontstaan. Om deze redenen wordt jaarlijks een vragenlijst, die te vinden is op de volgende pagina, aan niet-samenwonende ouders toegestuurd.

Het welbevinden en bevorderen van de ontwikkeling van het kind, ook tijdens of na een echtscheidingsproces, zal altijd de prioriteit van kc De Wijngaard zijn. Dit kunnen wij echter niet alleen. Om de ontwikkeling van het kind optimaal te kunnen bevorderen blijft samenwerking met ouders en hulpverleners voor ons dan ook prioriteit: “Niet apart, maar samen!”.



## Bijlage: vragenlijst niet-samenwonende ouders

Naam ouder(s):

Naam kind(-eren):

---

---

---

Hoe is het ouderlijk gezag na de echtscheiding geregeld?

- Beide ouders hebben het gezag;
- Moeder heeft gezag, vader heeft geen gezag;
- Vader heeft gezag, moeder heeft geen gezag;
- Anders, namelijk:

---

---

Bij wie is de hoofdelijke verblijfplaats van het kind?

- Bij moeder
- Bij vader

Op welk adres staat het kind ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)?

**NB. Wilt u zelf de adressen en telefoonnummers in Parnassys tijdig wijzigen?**

---

---

---

Hoe is de omgangsregeling met betrekking tot het kind vastgelegd; wanneer is het kind waar?

---

---

---

---

---



Christelijk kindcentrum

**DE WIJNGAARD**

kinderopvang & basisonderwijs

-----  
-----

Indien er meerdere kinderen van u op kc De Wijngaard schoolgaand zijn, is deze omgangsregeling voor alle kinderen hetzelfde?

- Ja
- Nee, namelijk:

-----  
-----

Zijn er, buiten de ouders, anderen betrokken bij het uit school halen van het kind?

- Ja, namelijk:

-----  
-----

- Nee

Wie is er, in geval van nood, na u de eerste contactpersoon van het kind?

- Na moeder:

-----  
-----

- Na vader:

-----  
-----